

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14Csp/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118201532
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3118201532.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v spore žalobkyne: F. I., občianka SR, XX.X.XXXX, bytom F., R. XXXX/XX, práv. zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o. so sídlom v Trenčíne, Legionárska č. 7158/5, IČO: 47 256 907 proti žalovanej : PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516 o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia 200€ takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý poskytnúť žalobkyni sumu vo výške 100 EUR ako primerané finančné zadosťučinenie, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V zostávajúcej časti sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalobkyňa m á proti žalovanému v časti o zaplatenie 557,40 EUR právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

IV. Žalobkyňa m á proti žalovanému v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia právo na náhradu trov konania vo výške 50 %, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 19.2.2018 domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 557,40€ z titulu vydania bezdôvodného obohatenia a sumu 200€ z titulu primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania. Uviedla, že so žalovaným uzatvorila Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.3.2015, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyni úver vo výške 660€ so splatnosťou 36 mesačných splátok s výškou splátky 38,38 s celkovou čiastkou na úhradu 906,60€ a zároveň bola žalovaná povinná zaplatiť odmenu za poskytnuté služby vo výške 541,08€. Žalobkyňa mala za to, že táto zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti podľa ust. § 9 ods.2 písm. k/ zák. o spotrebiteľských úveroch (neobsahuje výšku , počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov) a § 9 ods.2 písm.f/ zák.č. 129/2010 Z.z. (neobsahuje dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru) , je teda v rozpore s ust. § 9 ods.1 zák.č. 129/2010 Z.z. a v zmysle ust. 11 ods.1 písm. a/ zák.č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa zaplatila žalovanému zo zmluvy sumu 1151,40€ a výška úveru bola 594€ (znížená a poplatkov za poskytnutie úveru). Žalovaný sa tak bezdôvodne obohatil o sumu 557,40€ a túto sumu je povinný žalobkyni vydať. V zmysle ust. § 3 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení nesk. predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie

práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalobkyňa má za to, že žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa s poukazom na ust. § 53 ods.1, 4 a §39 Obč. zákonníka a je povinný zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie, najmä s ohľadom na výrazný zásah do práv žalobkyne a neprimerané praktiky žalovaného pri vymáhaní úveru, ktoré nepriaznivo pôsobili na psychický stav žalobkyne. Žalobkyňa si preto uplatňovala výšku zadosťučinenia vo výške 200€, ktorú považovala za primeranú výške úveru, morálnej a majetkovej ujme. Svoj nárok preukazovala listinnými dôkazmi a to žiadosťou o poskytnutie úveru, oznámením o schválení úveru č. XXXXXXXXXXXX, zmluvou o úvere zo dňa 17.3.2015, dokladmi o úhradách, dohodou o poskytovaní služieb splátkovým kalendárom oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, vyjadrenie žalobkyne k stanovisku žalovaného.

2. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/63/2019-108 zo dňa 19.3.2020 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.11.2018 č.k. 14Csp/22/2018-54, tak, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti zamietavého výroku o zaplatenie bezdôvodného obohatenia 557,40€ tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 557,40€ do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; vo zvyšku, t.j. v časti zamietavého výroku o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, vrátane výroku o trovách.

3. Odvolací súd v odôvodnení (sp.zn. 17Co 63/2019 v bode 9. až 12.)) konštatoval, že pokiaľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z podstatných (obligatórných) náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpísaných v ustanovení § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z.z., je to v prípade náležitostí stanovených v ust. § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. postačujúce, aby bol predmetný úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. V danej veci súd prvej inštancie okrem iného zistil, že konečná splatnosť úveru (doba trvania úveru) bola uvedená až v oznámení veriteľa o schválení úveru, čo považoval za dostatočné pre to, aby bol tento údaj súčasťou zmluvy. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie nestotožnil. Údaj uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi nie je uvedením údajov v samotnej zmluve, ako to vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy. V čase, kedy žalobca zmluvu podpisoval, nemal vedomosť o tom, ako budú stanovené splatnosti prvej a poslednej splátky úveru. Oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je jednostranný právny úkon žalovaného, nie je podpísané žalobcom, teda právne relevantné je to, čo je uvedené v zmluve ako v dvojstrannom prejave vôle oboch účastníkov zmluvy. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v ust. 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. už v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný. A na základe toho konštatoval dôvodnosť žaloby o zaplatenie 557,40€ založenej na tom, že úver vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi stranami sporu sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. a iné dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru už neriešil.

4. V zostávajúcej odvolaní napadnutej časti zamietavého výroku, t.j. v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uložil súdu prvej inštancie žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia znova prejednať a nanovo o nej rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní v súlade s ust. § 220 CSP. Nanovo tiež rozhodne o trovách celého konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). Uviedol, že pre rozhodnutie o nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je okrem iného podstatné, že výklad uvedeného ustanovenia priznávajúceho zadosťučinenie by mal zohľadňovať povahu priznaného nároku ako satisfakčného. Ak je teda priznaná satisfakcia, musí tu existovať ujma, za ktorú sa satisfakcia poskytuje. Pre priznanie zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. preto nepostačuje zistenie porušenia práva, ale je nevyhnutné, aby tu bola aj existencia nemajetkovej ujmy, ktorá v príčinnej súvislosti s porušením práva vznikla. Pre úspešné uplatnenie takejto nemajetkovej ujmy v súdnom konaní je potom nevyhnutné, aby bola jej existencia spotrebiteľom tvrdená a aby bola takáto ujma aj preukázaná ako skutočná.

5. Predmetom sporu teda po zmeňujúcom rozsudku zostal iba nárok o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200€, ktorý žalovaný žiadal zamietnuť, pretože žalobkyňa s poukazom na ust. § 3 ods.5 zák.č. 250/2007 Z.z. neuniesla ani v minimálnom rozsahu dôkazné bremeno jeho uplatnenia.

6. Podľa § 3 ods. 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých

spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Súd vo veci vytyčil pojednávanie, na ktoré predvolal strany a doplnil (bez návrhu) avšak v rozsahu stanovenom ust. § 295 C.s.p. dokazovanie výsluchom žalobkyne za účelom preukázania nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa svoj nárok odôvodňovala tým, že potrebovala peniaze, do 10 dní ich mala na účte ako aj všetky dokumenty a mala za to, že bude splácať len istinu a úroky. Predmetné zmluvy nemala možnosť prečítať, pretože sprostredkovateľ sa ponáhlal a povedal jej, čo má podpísať. Ona si dala zmluvy posúdiť, pretože bola presvedčená o tom, že dlh uhradila a prestala platiť posledné 3 splátky, pretože jej bolo povedané, že úver je preplatený. Potom sa začali telefonáty domov aj do práce, prečo to prestala platiť, z akého dôvodu, vyhrážali sa jej exekúciou a toto ju obťažovalo a pôsobilo jej to psychický nátlak. Pokiaľ ide o úver, tento splácala pravidelne, až na posledné 3 splátky, musela si uťahovať opasok aby to splatila a toto ju psychicky rozrušovalo, ako aj to, že jej telefonovali domov aj do práce. Nakoniec celý úver bol uhradený. Advokátka žalobkyne považovala nárok za dôvodný, pretože žalobkyni bola podstrčená dohoda o poskytovaní služieb. Žalobkyňa sa v období uzatvorenia zmluvy nachádzala v nepriaznivej finančnej situácii. Predmetnú zmluvu uzatvorila za účelom získania sumy nevyhnutnej na prekonanie nepriaznivého obdobia. Žalobkyňa navyše, bez svojej vedomosti, uzatvorila so žalovaným dohodu o poskytovaní služieb, čím sa zaviazala uhradiť na účet žalovaného sumu vo výške 541,08€, táto suma pritom bola v predmetnej dohode vyjadrená v bode 7, bod 1. v znení : "Zákazník sa zaväzuje že za uzavretie dohody poskytne odplatu vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zo zníženej sumy poplatku, zo sumy úveru", čo považuje za absolútne neprijateľné. Finančná situácia žalobkyne sa uzatvorením zmluvy so žalovaným ešte viac zhoršila. Žalobkyňa sa v dôsledku správania žalovaného dostala do zlého psychického rozpoloženia, ktoré v súbehu s nepriaznivou situáciou sa podpísalo na jej zdravotnom stave a rodiny.

8. Žalovaná sa na pojednávaní nezúčastnila, hoci bola riadne a včas predvolaná a neúčast' písomne ospravedlnila. Skutkové tvrdenia žalobkyne uvedené na pojednávaní ohľadne správania veriteľa pri vymáhaní dlhu výslovne nepoprela a preto ich súd považoval za nesporné (§ 151 ods.1 C.s.p.)

9. Pri stanovení resp. rozhodnutí o primeranom zadosťučinení je preto treba postupovať tak, aby toto primerané zadosťučinenie pokrylo skutočné náklady poškodeného (žalobcu), ktoré mu vznikli konaním druhej strany (žalovaným) a zároveň bude satisfakciou za stav, ktorý žalobca musel strpieť (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obo/7/2011 zo dňa 20.10.2011), pričom za nemajetkovú ujmu spotrebiteľa je možné považovať každé obmedzenie spotrebiteľovho komfortu a teda všetko, čo mu berie čas a kľud. Súd mal za to, že rozhodnutím o vrátení neoprávnené zaplatených finančných prostriedkov žalobkyni vo výške 557,40€, sa všetko nezhojilo. Žalobkyňa musela riešiť danú situáciu formou vymáhania svojho nároku žalobou na súde, preplácala istinu úveru 660€ o navýšených 541,08€ odmeny za neposkytnuté služby, čo predstavovalo 82% z istiny úveru a nepochybne takáto čiastka narušila jej rodinný rozpočet a telefonáty veriteľa za účelom vymáhania 3 splátok do zamestnania a domov jej narušili psychickú pohodu. Toto všetko si vyžadovalo čas, ktorý žalobkyňa mohla využiť zmysluplnejšie ako riešiť neoprávnené platby žalovanému. Zhoršenie zdravia a či už samotnej žalobkyne alebo jej rodiny sa nepreukázalo.

10. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (napr. rozsudok Krajského súdu Košice sp.zn. 1Co/192/2019 zo dňa 25.3.2020). Vychádzajúc z vyššie uvedeného podľa názoru súdu je zrejmé, že žalobkyni vzniklo právo domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanej. Žalobkyňa na súde uplatnila úspešne porušenie svojho práva v súvislosti s uzavretou úverovou zmluvou, keď v tomto konaní jednoznačne bolo potvrdené, že zo strany žalovanej došlo k porušeniu zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho sa žalobkyňa úspešne (právoplatne) domohla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 557,40€.

11. Po zohľadnení všetkých okolností danej veci súd dospel k záveru, že žalobkyni priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 100€ možno považovať za primeranú, ktorá v danom prípade plní sankčnú a satisfakčnú funkciu vo vzťahu k žalovanej, aby sa táto do budúca nedopúšťala recidívy a tiež

vo vzťahu k žalobkyni, ktorá bola vystavená neplatným zmluvným podmienkam a právnej neistote prihladnuc aj na tú skutočnosť, že čelila možnosti vymáhania tohto nároku zo strany žalovanej cestou konania na súde. Účelom práva na primerané zadosťučinenie je postih za porušenie práva a poškodenie záujmu spotrebiteľa, ako aj dosiahnutie odradzujúceho účinku, aby dodávateľ nepoužíval neplatné a nekalé zmluvné podmienky. V danom prípade účelu tohto zákonného ustanovenia zodpovedá priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyni vo výške 100€, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku a vo zvyšku súd nárok zamietol.

12. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

13. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.1 a 2 C.s.p. , tak, že v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia mala žalobkyňa plný úspech, preto je priznal náhradu trov konania 100% a v konaní o zaplatenie finančného zadosťučinenia bola úspešná len v 1-ici a súd priznal žalobkyni v tejto časti náhradu trov konania 50% voči žalovanej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu písomne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).